

MOBITELOVA BAZNA POSTAJA NA STOLPU GASILSKEGA DOMA BITNJE

Spoštovani sokrajanji in sokrajanke v Krajevni skupnosti Bitnje!

Verjetno ste že opazili novo »pridobitev« v Bitnju. Tudi bližnji sosedi gasilskega doma smo jo in prav nič nismo bili zadovoljni, ko smo izvedeli, da se pod tem stolpom skriva antenski sistem mobilnega operaterja Mobitel. Prav zanimiva pa je tudi vizualna podoba in ne vemo, kako je lahko Zavod za varstvo kulturne dediščine dal soglasje k graditvi takega objekta.

Antenski sistem, o katerem se zaradi sporne oddaljenosti od stanovanjskih hiš zadnja leta polemizira po medijih, razpravlja v državnem zboru, delajo raziskave in študije po raznih znanstvenih inštitucijah v svetu, naj bi bil od zdaj naprej na našem dvorišču?!

Ogorčeni in zaskrbljeni smo sosedje naslovili osnovno vprašanje na krajevno skupnost in gasilsko društvo, pobrskali po strokovni literaturi in spletu, začeli pospešeno iskati informacije pri kompetentnih vladnih in nevladnih organizacijah, poprosili za strokovno pomoč Zvezo ekološkega gibanja Slovenije in sklicali informativni sestanek z Mobitelom. V končni fazi smo sklenili, da je stvar tako resna, da bomo združili vse znanje, sile in moči, da dosežemo, da Mobitel svojo bazno postajo premakne z gasilskega doma sredi urbanega naselja na lokacijo, kjer bo za zdravje ljudi neškodljiva.

Pa pojdimo lepo po vrsti. Pričeli smo s pisnim poizvedovanjem pri predstavnikih Krajevne skupnosti Bitnje, ki pa o tej zadevi niso vedeli nič in so nas preusmerili na predsednika Prostovoljnega gasilskega društva Bitnje, na g.Mirana Pogačnika. Ta nam je odgovoril, da družba Mobitel gradi antenski sistem, pogodba med družbo in bivšim predsednikom društva pa je bila podpisana leta 2005. Poudaril je, da so bili gasilci pripravljeni odstopiti le lokacijo, ostalo je v pristojnosti Mobitela, ki se je obvezal, da bo priskrbel vsa potrebna dovoljenja za izgradnjo in delovanje tega sistema in bo tudi reševal probleme glede nesoglasij pravnih in fizičnih oseb.

(več o dopisovanju je objavljeno v rubriki Vprašanja in odgovori:

http://wiki.bitnje.si/mwbitnje/index.php/Vpra%C5%A1anja_in_odgovori/Nadgradnja_gasilskega_doma)

Že kratko poizvedovanje po internetu nam je dalo vedeti, da sevanje anten ni tako nedolžno. Obrnili smo se na Zvezo ekološkega gibanja, nevladno organizacijo in se s predsednikom društva g.Karlom Lipičem dogovorili za informativni sestanek, ki je potekal v prostorih gasilskega doma dne 22.10.2008.

Predstavil nam je škodljive vplive elektromagnetnih sevanj na ljudi. Dejstvo je, da je znanje o bioloških učinkih mikrovalov še vedno nezadostno in fizikalno nepojasnjeno. Med leti 2003 in 2008 so na terenu ugotovili, da je izmed 150 primerov baznih antenskih postaj 60-70 primerov zelo kritičnih. V 1/3 primerov so ljudje uspeli, da so se postaje premaknile, v 1/3 se problem še vedno pojavlja, v 1/3 pa so dejansko obupali. Največji problem je, ker je v Sloveniji malo strokovnjakov, ki si upajo zoperstaviti temu močnemu lobiju.

V Zvezi ekološkega gibanja (ZEG) se čudijo svetovni zdravstveni organizaciji, da v 15 letih ni uspela narediti resne študije, ki bi ugotovila vpliv sevanj na zdravje ljudi. Še vedno raziskujejo in še niso prišli do spoznanja ali ta sevanja škodijo ali ne. Na eni strani imamo 1000 strokovnjakov, ki

pravijo, da to malo ali skoraj nič ne škodi, na drugi strani pa je 1000 strokovnjakov, ki resno opozarjajo na problem elektromagnetnih sevanj.

Želeli smo izvedeti še drugo plat zgodbe, zato smo se dva dni kasneje sestali še s predstavniki Mobitela, ki so nam predstavili prednosti postavitve bazne postaje v našem kraju. Njihovo stališče je, da so bazno postajo postavili v skladu z zakonodajo, pridobili so vso potrebno dokumentacijo in tudi sevanje bo precej manjše kot je zakonsko določeno. Za nov sistem UMTS, ki ga gradijo, je potrebno večje število baznih postaj, saj potem postaje in telefoni delajo na veliko manjši moči, frekvenca na kateri dela kompletan sistem pa je višja. Boljši kot je signal, manj je obremenjujoče, kar se tiče vplivov na naše telo oziroma glavo. V njihovem interesu je, da se postavi čim več postaj, ki delajo z manjšo močjo. Možno pa je tudi, da na isto bazno postajo postavijo antene tudi ostali operaterji (Simobil, T2, Tušmobil), vendar naj bi za to potrebovali soglasje gasilcev. V zvezi s prekoračitvijo mejnih vrednosti elektromagnetnih sevanj na bližnjih objektih so nam povedali, da lahko opravijo meritve neodvisni strokovnjaki, račun pa bodo poravnali oni.

Pojasnili smo jim, da bodo meritve po naši zakonodaji že mogoče znotraj slovenskega mejnega območja, ne bodo pa v območju priporočil nekaterih evropskih držav, katerih pa oni tako ali tako ne upoštevajo.

Na vprašanje, zakaj o gradnji niso obvestili sosedov, so nam povedali, da za gradnjo takšnega objekta našega soglasja ne potrebujejo, ostalo dokumentacijo pa imajo.

Ko smo želeli, da vodstvu Mobitela sporočijo našo prvo zahtevo, naj se ustavijo njihove nadaljnje aktivnosti in se priklopa ne opravi, je bil njihov odgovor, da nam ustavitve postopka pred priklopom ne morejo zagotoviti, ker bi morali preveriti, če ni zadeva celo že vključena!?

Zastavili smo jim tudi vprašanje, zakaj niso upoštevali Aarhuške konvencije, katere podpisnik je tudi Mobitel. Njihov odgovor je bil zelo kratek: »Ljudje, ki so leta 2005 peljali postopek gradnje, so odšli h konkurenci, zato vam za nazaj ne moremo pojasniti, zakaj so bile takšne stvari izpuščene.«

Več o Aarhuški konvenciji

Pogodbenice te konvencije med drugim:

- priznavajo, da ima vsaka oseba pravico živeti v okolju, primernem za njeno zdravje in blaginjo, in dolžnost, da sama in skupaj z drugimi varuje in izboljšuje okolje za sedanje in prihodnje generacije ter
- upoštevajo, da morajo imeti državljani, da bi lahko uveljavljali to pravico in izpolnjevali to dolžnost, dostop do informacij, pravico do udeležbe pri odločanju in dostop do pravnega varstva v okoljskih zadevah, ter se v zvezi s tem zavedajo, da državljani za uresničevanje svojih pravic morda potrebujejo pomoč,
- priznavajo, da boljši dostop do informacij in udeležba javnosti pri odločanju na področju okolja povečujeta kakovost in izvajanje odločitev, prispevata k ozaveščanju javnosti o okoljskih vprašanjih, dajeta javnosti možnost, da izraža svoje interese, in omogočata organom javne oblasti, da jih ustrezno upoštevajo.

Predstavniki Mobitela nas niso prepričali, zato smo nadaljnje informacije spet iskali na svetovnem spletu. Naleteli smo na raziskave, ki navajajo, da so med številnimi osumljenimi negativnimi učinki na zdravje ljudi, ki ji prinaša mikrovalovno sevanje, na primer: pri otrocih težave pri učenju, koncentraciji in obnašanju; motnje imunskega sistema; motnje krvnega pritiska, na katere z zdravili vedno težje vplivamo; aritmija srca, srčni infarkti in kapi, ki se pojavljajo pri vse mlajših ljudeh; degenerativne možganske bolezni, epilepsija; rakasta obolenja, kot npr. levkemija in možganski

tumorji. Prav tako so med možnimi učinki mikrovalovnih sevanj naštet tudi motnje metabolizma in hormonskega sistema, vpliv na možgane in živčni sistem in poškodbe v zapisih DNA ter manjša sposobnost obnove genetskih zapisov. Med številno domačo in tujo literaturo si lahko o učinkih mikrovalovnega sevanja na zdravje ljudi vsakdo prebere, med drugim tudi na spletni enciklopediji: http://sl.wikipedia.org/wiki/Vpliv_elektromagnetnega_sevanja_na_zdravje_ljudi

Študije se med seboj razlikujejo zaradi različnih pristopov k raziskavam učinkov sevanj (fizikalni, biološki) ter različnih kriterijev za sprejem uradne mejne vrednosti.

V Sloveniji je mejna vrednost 4.000-krat večja, kot jo priporočajo znanstveniki, ki preučujejo netoplotne biološke učinke. To sicer ne pomeni, da učinki šibkih elektromagnetnih sevanj nujno prinašajo zdravju škodljive posledice, ne moremo pa teh posledic izključiti.

Res je, da smo v življenjskem okolju že tako ali tako izpostavljeni raznim škodljivim sevanjem, vendar na vsa ne moremo vplivati, na nekatera pa lahko in prav je, da se pred njimi zavarujemo! Primerna oddaljenost od vira sevanja je najcenejši in najučinkovitejši način za zmanjševanje izpostavljenosti sevanjem.

Nič nam ne pomaga, če negativne vplive potrdijo čez 10 let, takrat bo lahko za koga že prepozno!

Zato smo se bližnji sosedje povezali in ustanovili Civilno iniciativo za odstranitev bazne postaje z gasilskega doma Bitnje. Naš namen je doseči prestavitev bazne postaje / antenskega sistema na ustrežnejšo lokacijo.

Nismo proti napredku tehnologije in tudi ne nasprotujemo, da se postaja postavi v Bitnjo, zahtevamo le, da se ustrezno umesti v prostor, po priporočilih nekaterih evropskih držav vsaj 250 m izven naselja.

Ponudili smo pomoč pri iskanju nove lokacije, eden izmed članov civilne iniciative je že ponudil svoje zemljišče, najemnino pa bi lahko še naprej prejeli gasilci.

Svoje zahteve pa moramo tudi podpreti s peticijo, saj nas bodo le tako institucije kot je Mobitel sploh začele resno obravnavati. Zato v teh dneh zbiramo podpise in upamo na podporo čim večjega števila krajanov Bitnja.

Odločili smo se, da bomo problematiko sprva skušali rešiti po mirni, demokratični poti in upamo, da bomo v sodelovanju s Krajevno skupnostjo in PGD Bitnje uspešni.

Ne želimo povzročiti kakršnegakoli spora med sosedi in gasilci, saj vemo, da so delovali v dobri veri in za korist društva. Če bi jim takrat kdo predstavil tudi možne negativne vplive, ki jih ta postaja lahko prinese, pogodbe z Mobitelom, kljub denarnemu nadomestilu, zagotovo ne bi sklenili. Trenutno prihaja do določenih nesoglasij, vendar želimo, da ostane samo pri tem.

Na koncu naj še enkrat poudarimo, da se ne otepamo bazne postaje in širjenja ter krepitev omrežja Mobitela, zahtevamo pa možnost do izbire pri izpostavljenosti elektromagnetnim sevanjem. Bazno postajo v Bitnjah potrebujemo, ampak na varnejši lokaciji za vse.

*Civilna iniciativa za odstranitev bazne postaje z gasilskega doma Bitnje
predsednik Roman Pogačnik*